

Transformation af kulturmiljøer

Mathilde Kirkegaard er Ph.d.-studerende ved Arkitektskolen i Aarhus.

Hun har en baggrund som urban designer fra Aalborg Universitet, og har arbejdet som arkitekt hos Juul Frost Arkitekter.

Ph.d.-afhandlingen hedder "Transformation af kulturmiljøer – En Fælles Fortælling" og vil ud fra tre forskningsspørgsmål udforske begrebet *kulturmiljø* og hvordan denne størrelse kan håndteres i udviklingssammenhænge. Ud fra en byplanlægningsbaggrund vil kulturmiljøer blive undersøgt gennem arkitektoniske metoder og metoder der knytter sig til humanistisk forskning.

Mathilde Kirkegaard

Kulturmiljøer udgør en bebygget helhed, hvis visuelle fortælling er aflæselig. Denne fortælling kan være sløret eller truet af forandringer, og den kan blive aktiveret eller brugt aktivt i planlægning. Her er der tale om en iboende egenskab i det pågældende kulturmiljø – den pågældende bebyggede helheds egenskab qua at være et kulturmiljø.

Afhandlingen undersøger kulturmiljøer gennem eksperimenterende design-indgreb i danske kulturmiljøer, hhv. et længerevarende procesarbejde på Ebeltoft Fiskerihavn og et mindre indgreb i Aarhus' Kødby. Sidstnævnte indebærer en mindre intervention med et arkitektonisk fokus på 'subtraktion' som middel til at fjerne visuel støj fra stedets bærende fortælling.

Arbejdet med kulturmiljøet Ebeltoft Fiskerihavn er et gennemgående procesarbejde med flere additive design-indgreb, samarbejder med stedets aktører, samt deltagelse i kommunale processer.

Princippet for begge designindgreb, i både Ebeltoft og Århus, er at fremhæve stedets fortælling og spore dette gennem arkitektoniske registreringer før og efter, samt interviewe det lokale miljø i løbet af undersøgelserne. Dette vil sammenfattes i en analyse som både fokuserer på de arkitektoniske forandringer og på kvalitative interviews, altså de fysiske forhold og menneskerne i som færdes i kulturmiljøet.

Med afsæt i det første forskningsspørgsmål, som søger en udvidet forståelse af kulturmiljøer, vil designindgrebene inkludere det lokale liv enten i form af en transparent proces og/eller samskabelse (co-creation).

Undersøgelserne af de forskellige ind- og udenlandske cases informerer de fysiske design-indgreb i Ebeltoft og Århus. Disse design-indgreb, eller designeksperimenter, diskuteres i relation til relevant kulturarvsteori og arkitektur-/planlægningsteori, samt fænomenologisk teori. Afslutteligt vil afhandlingen tegne et billede af undersøgelsesernes og eksperimenterernes læren, og reflektere over dette målrettet en sammenfatning af de mest relevante indsigter vedrørende transformation af kulturmiljøer.

<https://adk.elsevierpure.com/da/persons/mathilde-kirkegaard>